

**UCHWAŁA NR XIII/285/2025
RADY MIEJSKIEJ W BIELSKU-BIAŁEJ**

z dnia 11 czerwca 2025 r.

w sprawie przyjęcia Apelu do uprawnionych organów Rzeczypospolitej Polskiej, organów samorządu terytorialnego oraz wszystkich parlamentarzystów z regionu o zainicjowanie działań na rzecz utworzenia nowego województwa oraz sejmiku województwa z siedzibą w Bielsku-Białej

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940) oraz § 16 ust.1 Regulaminu Rady Miejskiej stanowiącego Załącznik nr 1 do Statutu Miasta Bielska-Białej (Dz.Urz. Woj. Śląsk. z 2022 r. poz. 8840),

**Rada Miejska
p o s t a n a w i a:**

§ 1. Rada Miejska w Bielsku-Białej przyjmuje Apel o zainicjowanie działań na rzecz utworzenia nowego województwa oraz sejmiku województwa z siedzibą w Bielsku-Białej, którego treść stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały. Apel zostanie skierowany do uprawnionych organów Rzeczypospolitej Polskiej, organów samorządu terytorialnego oraz parlamentarzystów z regionu, w celu ustanowienia nowej jednostki administracyjnej szczebla wojewódzkiego.

§ 2. Załączniki nr 1 i nr 2 stanowią integralną część niniejszej uchwały i zawierają pełną treść apelu oraz uzasadnienie.

§ 3. Rada Miejska w Bielsku-Białej powierza wykonanie niniejszej uchwały Prezydentowi Miasta Bielska-Białej, upoważniając go do przekazania treści apelu w szczególności do wszystkich właściwych organów ustawodawczych i wykonawczych Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących i wykonawczych dawnych gmin oraz powiatów w granicach byłego Województwa Bielskiego, a także do wszystkich parlamentarzystów regionu, z prośbą o poparcie inicjatywy powołania nowego województwa oraz o przyłączenie się do realizacji tego projektu.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Dorota Piegzik-Izydorzyc

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XIII/285/2025

Rady Miejskiej w Bielsku-Białej

z dnia 11 czerwca 2025 r.

Apel
Rady Miejskiej Bielska-Białej
w sprawie utworzenia nowego województwa oraz sejmiku województwa
z siedzibą w Bielsku-Białej

Rada Miejska Bielska-Białej zwraca się do wszystkich właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej, zarówno władzy ustawodawczej, jak i wykonawczej, z apelem o podjęcie działań legislacyjnych w celu utworzenia województwa oraz sejmiku województwa ze stolicą w Bielsku-Białej, co pozwoli na lepsze dostosowanie struktury administracyjnej do aktualnych potrzeb i oczekiwań mieszkańców regionu. Pragniemy podkreślić, że nasz apel nie wynika wyłącznie z lokalnej perspektywy, lecz także z ogólnej oceny podziału administracyjnego Polski. Obecny układ województw jest wewnętrznie niespójny, a poza przykładem naszego regionu jeszcze w kilku przypadkach ma charakter dysfunkcyjny, tworząc bariery rozwojowe oraz prowadząc do nierównego traktowania podobnych sobie ośrodków i obszarów.

Wnosimy, aby proces organizacji nowego województwa oraz sejmiku województwa został zakończony najpóźniej do roku 2027, co umożliwi pełne przygotowanie tej jednostki administracyjnej do nowej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej. Jednocześnie decentralizacja władzy, poprzez utworzenie województwa i sejmiku województwa z siedzibą w Bielsku-Białej, stanowiłaby odpowiedź na wieloletnie postulaty mieszkańców regionu, wynikające z potrzeby skuteczniejszego zarządzania zasobami i rozwoju regionu.

Projektowane województwo powinno obejmować region Beskidów, do którego zaproszone zostałyby społeczności lokalne z terenów Bielska-Białej, Żywiecczyny, Ziemi Cieszyńskiej oraz części Małopolski, wchodzących w skład Województwa Bielskiego do czasu podjęcia w 1998 roku decyzji o jego likwidacji. Są to obszary o wyraźnej tożsamości regionalnej, kulturowej i gospodarczej, wyróżniające się unikalnymi wartościami i specyficznymi potrzebami, które wymagają większej samodzielności administracyjnej.

Utworzenie nowego województwa, opartego na terenach byłego Województwa Bielskiego, umożliwi skuteczniejsze zarządzanie zasobami regionu oraz wdrażanie strategii rozwoju, dostosowanych do unikalnych uwarunkowań historycznych i kulturowych. Zwiększona autonomia sprzyjać będzie decentralizacji, co pobudzi aktywność obywatelską i gospodarczą, stanowiąc fundament dobrze funkcjonującego społeczeństwa obywatelskiego. Nowa jednostka administracyjna umożliwi mieszkańcom większe zaangażowanie w sprawy lokalne, wzmacniając ich wpływ na decyzje dotyczące regionu i wspierając zrównoważony rozwój w sferach społecznych i gospodarczych.

Zwracamy się również do organów stanowiących i wykonawczych wszystkich gmin oraz powiatów, które do 1998 roku znajdowały się w granicach Województwa Bielskiego. Apelujemy do Rad Miast, Rad Gmin, Rad Powiatów oraz do Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów, Starostów i Zarządów Powiatów o poparcie oraz przyłączenie się do tej niezwykle ważnej dla naszego regionu inicjatywy.

Jesteśmy przekonani, że wspólne działanie na rzecz utworzenia nowego województwa przyczyni się do wzmocnienia więzi lokalnych społeczności oraz stworzy jeszcze lepsze warunki dla dynamicznego rozwoju całego regionu. Wierzimy, że współpraca na poziomie samorządowym jest kluczowa dla skutecznej realizacji tego celu, gdyż wspólnie możemy więcej, a wszystko zaczyna się lokalnie!

Apelujemy również o pomoc i poparcie tej społecznej inicjatywy przez wszystkich Parlamentarzystów z regionu, niezależnie od reprezentacji politycznej, gdyż jesteśmy przekonani, że projekt powołania nowego województwa jest korzystny dla wyborców wszystkich opcji politycznych i bezpośrednio przełoży się na lepszą jakość życia dla wszystkich mieszkańców naszego regionu, a realizacja tego projektu przyniesie korzyści również dla całej naszej Ojczyzny.

Uzasadnienie

Bielsko-Biała jest jednym z dziesięciu największych miast w Polsce, które po reformie administracyjnej w 1999 roku utraciły status miasta wojewódzkiego. W ujęciu funkcjonalnym stanowi największą aglomerację miejską w kraju pozbawioną tego statusu. Region, który mogłoby objąć proponowane nowe województwo, liczy ponad milion mieszkańców, co przewyższa populację województw lubuskiego i opolskiego. Utworzenie nowego województwa pozwoliłoby w pełni wykorzystać potencjał tej dynamicznej aglomeracji, wspierając jej rozwój gospodarczy, społeczny i kulturalny.

Obecny system województw, stworzony w wyniku kompromisów politycznych, jest według mieszkańców regionu niespójny i niesprawiedliwy. Województwo śląskie, w którego granicach leży Bielsko-Biała oraz tereny dawnego województwa bielskiego, należy do najludniejszych w Polsce, obejmując aż cztery duże aglomeracje. Taki układ prowadzi do wewnętrznej konkurencji o środki i inwestycje, co zmniejsza efektywność zarządzania oraz ogranicza dostęp Podbeskidzia do funduszy rozwojowych. Granica województwa śląskiego przebiega zaledwie kilka kilometrów od centrum Bielska-Białej, co znacząco utrudnia spójne zarządzanie transportem publicznym, planowanie inwestycji i rozwój infrastruktury. Przykładem są trudności w zapewnieniu sprawnej obsługi kolejowej połączeń aglomeracyjnych oraz niedostateczne wsparcie dla kluczowych projektów rozwojowych. Utworzenie nowego województwa umożliwiłoby pełniejsze wykorzystanie potencjału ludzkiego i zasobów naturalnych, co miałoby kluczowe znaczenie dla rozwoju regionu. Byłby to także właściwy krok w kierunku zrównoważonego rozwoju kraju.

Region Podbeskidzia, obejmujący Bielsko-Białą, Żywiecczynę, Ziemię Cieszyńską oraz część terenów Małopolski, od momentu utraty statusu Województwa Bielskiego skutecznie mierzy się z wyzwaniami dynamicznego rozwoju gospodarczego i społecznego. Jednak obecny poziom autonomii administracyjnej i samorządowej ogranicza możliwość pełnego wykorzystania lokalnego potencjału. Większa autonomia, w tym bezpośredni dostęp do środków finansowych na szczeblu wojewódzkim oraz rozszerzona samodzielność decyzyjna, umożliwiłyby bardziej efektywne zarządzanie rozwojem oraz realizację projektów kluczowych dla mieszkańców i przedsiębiorców.

Utworzenie nowego województwa otworzyłoby możliwości w zakresie zarządzania i planowania strategicznego. Region charakteryzuje się unikalną tożsamością kulturową, historyczną i gospodarczą, a ta odmienność wskazuje na potrzebę stworzenia odrębnej jednostki administracyjnej, która skutecznie odpowiedziałaby na lokalne wyzwania i potrzeby mieszkańców.

Decentralizacja administracji wpłynęłaby na wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne oraz pobudziłaby aktywność obywatelską. Zwiększona autonomia administracyjna umożliwiłaby skuteczniejsze zarządzanie środkami finansowymi, co sprzyjałoby dynamicznemu rozwojowi gospodarczemu, wzrostowi inwestycji oraz realizacji kluczowych projektów infrastrukturalnych i społecznych.

Bielsko-Biała pełniła funkcję ośrodka wojewódzkiego w latach 1975-1999. Historia regionu sięga jednak znacznie głębiej. Miasto przejęło rolę ośrodka regionalnego od Cieszyna, który przez wieki był stolicą Śląska Cieszyńskiego – obszaru o wielowiekowej odrębności administracyjnej. Śląsk Cieszyński od średniowiecza do początku XX wieku stanowił niezależne księstwo, a następnie kraj koronny w monarchii austriackiej. Związki regionu z Galicją i Krakowem oraz austriackie dziedzictwo wyraźnie odróżniają Podbeskidzie od obszaru Śląska skupionego wokół konurbacji śląsko-dąbrowskiej. Wschodnia część Podbeskidzia to dawne księstwo oświęcimsko-zatorskie, które od XV wieku stanowi część Małopolski. Obecnie ta historyczna kraina jest rozcięta granicą województw małopolskiego i śląskiego. Odmienność historyczno-kulturowa uzasadnia utworzenie odrębnego województwa, które lepiej odpowie na potrzeby regionu i pozwoli kontynuować tradycję samodzielności administracyjnej.

Biorąc pod uwagę strategiczne położenie Podbeskidzia oraz znaczenie regionu, utworzenie nowego województwa stanowiłoby właściwy krok w kierunku zrównoważonego rozwoju kraju. Taka decyzja wzmocni pozycję gospodarczą i społeczną regionu, zwiększając jego atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną. Mieszkańcy nowego województwa i władze lokalne odczuliby wymierne korzyści wynikające z tej zmiany.

Zwiększenie autonomii administracyjnej przełożyłoby się na poprawę jakości życia, wzrost zatrudnienia oraz rozwój infrastruktury. Utworzenie nowego województwa sprzyjałoby pełniejszemu wykorzystaniu potencjału ludzkiego i naturalnego, co jest kluczowe dla rozwoju regionu i stanowi element spójności terytorialnej Polski.

Niniejszy Apel jest efektem uznania za zasadną petycji z 16 maja 2024 roku, dotyczącej przyjęcia przez Radę Miejską Bielska-Białej apelu do uprawnionych organów Państwa Polskiego, organów samorządu oraz wszystkich parlamentarzystów z regionu Podbeskidzia o zainicjowanie działań i utworzenie Województwa Podbeskidzkiego z siedzibą wojewody i sejmiku województwa w Bielsku-Białej, która w tym zakresie została uznana za zasadną, Uchwałą Nr IV/92/2024 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 29 sierpnia 2024 roku.

Mając na uwadze powyższe argumenty, Rada Miejska Bielska-Białej wnosi o podjęcie działań legislacyjnych umożliwiających powołanie nowego województwa z siedzibą w Bielsku-Białej, przekonana, że decyzja ta przyniesie korzyści nie tylko mieszkańcom regionu, ale również przyczyni się do zrównoważonego rozwoju Polski.